

Přichystalová, Renáta; Šabatová, Klára

Počítačová podpora v archeologii 3. Kravsko u Znojma, 24.-25.5.2004

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. M, Řada archeologická. 2003-2004, vol. 52-53, iss. M8-9, pp. 302-303

ISBN 80-210-3665-6

ISSN 1211-6327

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/113680>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Atmosféra seminára bola dynamická a plná nových námetov. Všetci zúčastnení sa zhodli na tom, že by bolo viac než dobré, aby sa z workshopu stala tradícia. Pomyselný štafetový kolík prebrala z rúk ÚAM FF MU v Brne a MMG Břeclav Katedra archeologie na Fakulte humanitných štúdií Západočeskej univerzity v Plzni. Druhý ročník pracovného seminára „Počítačová podpora v archeológii“ sa bude konať 26. – 28. 5 2003 v Nečtinách.

Renáta Švecová

Počítačová podpora v archeológii 3. Kravsko u Znojma 24.–25. 5. 2004

Po roce se konferencie k problematice využiti počítačových technológií v archeológii vrátila na území Moravy. V prostorách zámečku Kravsko, nedaleko Znojma, ji ve dnech 24. – 25. května 2004 zorganizoval, již podruhé, Ústav archeologie a muzeologie FF MU v Brně.

Oproti II. ročníku, který se konal pod záštitou Katedry archeologie plzeňské univerzity, kde se šlo přes 100 účastníků, bylo setkání v Kravsku výrazně komornější – zúčastnilo se ho 41 zájemců z Čech, Moravy a Slovenska. Akce se tak svým charakterem přiblížila prvnímu ročníku konanému na Pohansku u Břeclavi (viz str. 305-306). Pro diskusi během zasedání i při večerním posezení byl tento počet ideální. Přes pochybnosti organizátorů, zda se téma počítačové podpory mezi archeology již nevyčerpalo, příspěvky svou kvalitou ukázaly, že pravidelné konání obdobných setkání smysl jednoznačně má.

Na konferenci v Kravsku bylo prezentováno 16 příspěvků od 22 autorů či autorských týmů. V první den hned po slavnostním zahájení setkání přátel počítačové podpory v archeológii odznělo 5 referátů týkajících se využiti databázových systémů v archeológii: **Jana Benešová – Radek Bláha – Jiří Kalferst**: K problematice výstavby Dbase archeologických nalezišť na správním území města Hradce Králové; **Petr Volfík**: Využití internetových technológií pro zpřístupnění nejen archeologických dat v NPÚ; **Renáta Přichystalová**: Informace o spuštění elektronického katalogu knihovny Oddělení archeologie ÚAM na webových stránkách ústavu; **Pavel Moš**: Databáze v regionálním muzeu; **Zdeněk Lenhart**: Dokumentace archeologických sbírek – Demus.

Druhý den konference byl věnován implementaci nových přístrojů a softwarů, které usnadňují a urychlují práci s archeologickými daty a za pomoci kterých je možno uplatňovat nové efektivnější metody zpracování námi stanovených otázek a vytváření určitých interpretačních modelů. Zaznělo 11 příspěvků: **Petr Květina**: GIS a evidování pozice nálezů v archeologickém objektu; **Jan Mařík**: Vertikální statigrafie a GIS; **Petr Vachůt**: Využití ručního přijímače GPS při sběru prostorových dat o územích s archeologickými nálezmi; **Petr Škrdla**: GPS, GIS a struktura osídlení; **Jiří Macháček**: Archeologická metoda a výpovědní schopnost archeologických pramenů; **Richard Thér**: Programová aplikace Arc View 3.2 pro elektronickou dokumentaci výzkumu v Mohelnici; **Alžběta Danielisová – Dagmar Dreslerová – Čeněk Čísecký – Petr Hulík – Jan John – Ivo Koloušek – Tomáš Mikolášek**: Boudy – hrad. Počítačová podpora při výzkumu pravěké architektury; **Čeněk Čísecký – Dagmar Dreslerová**: Projekt severní Prácheňsko – povrchový průzkum. Počítačová podpora při povrchovém výzkumu regionu; **Petr Dresler**: Validace prediktivního modelu osídlení v prostoru soutoku Moravy a Dyje systematickým terénním průzkumem; **Jan John**: Současné aktivity plzeňské katedry v oblasti počítačové podpory.

V průběhu dne vystoupil také host konference – zástupce firmy *Intergraph* pan Kubíček. Intergraph je předním světovým poskytovatelem řešení a služeb pro správu a vizuální reprezentaci komplexních informací a úzce spolupracuje i s Ústavem archeologie a muzeologie na FF MU v Brně. Zástupce firmy obeznámil přítomné s akademickou politikou společnosti a s možnostmi, které akademický institut poskytuje. Dále informoval účastníky o současném stavu vývoje softwarových technológií firmy, které by se mohly efektivně aplikovat při archeologickém bádání.

O přestávkách mezi jednotlivými bloky přednášek měli účastníci konference možnost vzhlednout dva postery: **Petr Dresler – Jana Krejsová**: Palebná plošina u hradu Rokštejn; **Michal Te-tour**: Možnosti zpracování stavební mazanice – formalizovaná deskriptivní databáze Klasima a přímo na místě podiskutovat o dané problematice s jejich autory.

Otázkou zatím zůstává, a další podobná setkání jistě podají vysvětlení, zda vysoký počet zájemců o plzeňské setkání způsobila „novost“ tématu počítačové podpory na archeologické konferenční scéně, nebo snadnější dostupnost zámečku v Nečtinech oproti oběma zámečkům moravským. Organizátoři příštího setkání, kterými jsou pracovníci pražského Archeologického ústavu AVČR, tuto skutečnost chtějí otestovat již v předkole přihlášek, kde budou zjišťovat, zda a v jaké míře zájem o přednesení nových kvalitních referátů trvá.

Tináct prezentací, které odezněly na setkání v Kravsku a které autoři dobrovolně poskytli k jejich zpřístupnění na internetu si mohou zájemci o počítačovou podporu v archeologii prohlédnout na webových stránkách Ústavu archeologie a muzeologie na adrese: http://www.phil.muni.cz/archeo/index_cz.html.

Renáta Přichystalová – Klára Šabatová

Konference u příležitosti 40 let od zahájení archeologických výzkumů lokality Těšetice-Kyjovice

Ve dnech 26.-28. května 2004 proběhla v Kravsku u Znojma konference na téma: „*Pravěké a raně středověké osídlení ve vztahu k sociálním a duchovním strukturám a metody jejich výzkumu*“, kterou uspořádal Ústav archeologie a muzeologie FF MU v Brně. Setkání mělo být nejen připomínkou stavu poznání jednoho z nejlépe prozkoumaných pravěkých nalezišť na Moravě, ale také otevřeným oknem k perspektivě dalšího zkoumání lokality, jejího zázemí a zpracování výsledků dlouholetého výzkumu, který na lokalitě Těšetice-Kyjovice probíhá pod patronací ÚAM. Zájem archeologického pracoviště Univerzity o lokalitu se datuje již na konec 50. let, kdy v katastru obce Těšetice proběhly první záchranné výzkumy. 40. výročí se vztahuje k první rozsáhlejší sondáži v trati „Sutny“, která se nachází na katastru obcí Těšetice a Kyjovice, v roce 1964.

Zdravice, kterou na začátku zasedání pronesl vedoucí ústavu, **Zdeněk Měřinský**, byla určená nejen 30ti přítomným kolegům z Moravy, Čech, Rakouska, Německa a Belgie, ale také zástupcům místních zastupitelstev Moravského Krumlova, Těšetic a Znojma a zástupcům Agroservisu Višňové, kteří činnost archeologů v regionu podporují, a kteří navštívili zahájení konference. Profesor **Vladimír Podborský**, pak ve svém referátu: Počátky archeologických výzkumů v Těšeticích-Kyjovicích připomněl jak aktivity brněnské univerzity v regionu začínaly a vzpomněl alespoň některé kolegy a spolupracovníky, kteří se na výzkumu aktivně podíleli.

První tematický blok referátů, který trval s přestávkami po zbytek středního odpoledne, byl věnován právě stavu poznání lokality Těšetice-Kyjovice. Po shrnutí stávajících a nových poznatků o neolitickém osídlení, následovaly příspěvky týmu studentů pracujících na doktorských a magisterských pracích z období neolitu a eneolitu pod vedením docentky Elišky Kazdové. Studenti ve svých pracích představili velmi zajímavé poznatky získané zejména na základě mezioborové spolupráce. Blok byl zakončen antropologickým posudkem známého hromadného hrobu věteřovské kulturní skupiny.

Eliška Kazdová: Některé výsledky výzkumu neolitického osídlení v Těšeticích-Kyjovicích; **Martin Kuča**: Polozemnice kultury s MMK z Těšetic-Kyjovic (obj. 181 a 184). Příspěvek k poznání zahloubených lengyelských staveb; **Milan Vokáč**: Kamenná broušená a ostatní industrie ze zahloubených objektů s kúlovou konstrukcí z Těšetic-Kyjovic; **Martin Hložek**: Mikropetrografické rozbory keramiky z postlineárního neolitu v Těšeticích-Kyjovicích; **Gabriela Dreslerová**: Chovná, lovná fauna a kostěná a parohová industrie kultury s LnK a MMK z Těšetic-Kyjovic; **Michal Polák**: Badenské osídlení v Těšeticích-Kyjovicích; **Marta Dočkalová**: Rituální pohřeb z Těšetic-Kyjovic v objektu z doby bronzové.

Druhý den setkání byl zahájen blokem referátů k „rondelové archeologii“. Zajímavé nové příspěvky k existenci rondelů přinášejí záchranné výzkumy, jak v případě dvojitého kruhového areálu z Mašovic nacházejícího se v netypické údolní poloze, jen několik kilometrů vzdálených od Těšetic, tak třeba nález nejsevernějšího rondelu na Moravě z brněnského centra, ale i rondelů na území Čech. Shrnutí problematiky na území Rakouska se ujal profesor Trnka. Nevyčerpatelnou